

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KEMIČALIJAMA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ožujak 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KEMIKALIJAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kemikalijama sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u svezi sa člankom 69. stavkom 1. i 2. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor je u prosincu 2005. godine donio Zakon o kemikalijama ("Narodne novine" br. 150/05). Ovim se Zakonom radi zaštite života i zdravlja ljudi te zaštite okoliša od štetnog djelovanja opasnih kemikalija propisuje postupak prijavljivanja novih tvari, razvrstavanje, pakiranje i označavanje kemikalija opasnih za zdravlje ljudi i okoliš, razmjena podataka o kemikalijama, način procjenjivanja mogućega rizika za ljude i okoliš, zabrane i ograničenja stavljanja u promet i korištenja te uvjeti za proizvodnju, promet i korištenje opasnih kemikalija.

U predmetni Zakon prenesene su odredbe Direktive 91/155/EEZ, Direktive 93/105/EZ, 2000/21/EZ, Direktive 93/67/EEZ, Direktive 76/769/EEZ, Direktive 67/548/EEZ, Direktive 1999/45/EZ te Uredbe (EEZ-a) br. 793/93 i (EZ-a) br. 1488/94.

Već tijekom analitičkoga pregleda zakonodavstva u poglavlju pravne stečevine 27. Okoliš (svibanj 2006. godine), Europska komisija je predstavila Nacrt prijedloga Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) te izmjene Direktive 67/548/EEZ radi usklađivanja sa Uredbom REACH uz poseban naglasak da je riječ o iznimno važnim propisima koji će se donijeti na razini Europske unije, a sve u cilju osiguravanja svih preduvjeta za ostvarivanje potpune i učinkovite kemijske sigurnosti na razini cijele Europske unije.

Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija i Direktiva 2006/121/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. godine o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 67/548/EEZ o približavanju zakona i drugih propisa o razvrstavanju, pakiranju i označavanju opasnih kemikalija u cilju prilagodbe sa Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija objavljene su u Službenom listu Europskih zajednica L 396 od 30. prosinca 2006. godine, a države članice u obvezi su početi ih primjenjivati od 1. lipnja 2008. godine.

Kako će u skladu sa prijelaznim i završnim odredbama navedene Uredbe i Direktive od 1. lipnja 2008. godine, a djelomično od 1. kolovoza 2008. godine, odnosno od 1. lipnja 2009. godine prestati važiti dio pravne stečevine kojom je do tada bilo uređeno područje kemijske sigurnosti na razini Europske unije (Direktiva 91/155/EEZ, Direktiva 93/105/EZ, 2000/21/EZ, Direktiva 93/67/EEZ, Direktiva 76/769/EEZ, Direktiva 67/548/EEZ, Direktiva 1999/45/EZ te Uredba (EEZ-a) br. 793/93 i (EZ-a) br. 1488/94) važeći Zakon o kemikalijama potrebno je uskladiti uzimajući u obzir prestanak važenja pravne stečevine na razini Europske unije.

Usklađivanje se prije svega odnosi na brisanje odredbi o novim tvarima i postupku prijavljivanja novih tvari, o procjeni rizika od opasnih tvari, o obavješćivanju o novim tvarima te o postojećim tvarima s obzirom da Uredba REACH na razini Europske unije više ne razlikuje postojeće od novih tvari.

Uzimajući u obzir preuzete obveze za usklađivanje zakonodavstva u poglavlju pravne stečevine 3. Poslovni nastan i sloboda pružanja usluga ovaj zakonski prijedlog u nacionalno zakonodavstvo prenosi odredbe Direktive Vijeća od 4. lipnja 1974. godine o ostvarivanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga s obzirom na djelatnosti samozaposlenih osoba i posrednika koji su angažirani u trgovini i distribuciji toksičnih proizvoda (74/557/EEZ) te Direktive Vijeća od 4. lipnja 1974. godine kojom se propisuju detaljne odredbe o prijelaznim mjerama koje se tiču djelatnosti trgovine i distribucije toksičnih proizvoda i djelatnosti koje obuhvaćaju profesionalnu uporabu takvih proizvoda, uključujući i djelatnost posrednika (74/556/EEZ).

Nadalje uzimajući u obzir obveze preuzete ratifikacijom Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini („Narodne novine-Međunarodni ugovori“, br. 4/2007) važeće zakonske odredbe o uvozu opasnih kemikalija bilo je potrebno proširiti i odredbama o izvozu opasnih kemikalija. Također, trebalo je ugraditi i osnovu za donošenje posebnog pravilnika kojim će se pobliže urediti uvoz i izvoz opasnih kemikalija, a kojim će u nacionalno zakonodavstvo biti prenesene odredbe Uredbe (EZ-a) br. 304/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. godine o izvozu i uvozu opasnih kemijskih tvari.

Prijedlog zakona također uvažava preporuke projekta «Hitrorez» koje se prije svega odnose na ukidanje obveze usklađenosti Sigurnosno-tehničkog lista sa normom HRN ISO 11014-1:1997, koja je zastarjela i ne udovoljava zahtjevima europskoga tržišta te se ukida obveza dostave izvoda i rješenja o činjenicama o kojima tijela državne uprave vode službene očevidnike, radi usklađivanja sa odredbom članka 87. Zakona o sustavu državne uprave («Narodne novine», br. 75/93, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03) te odredbom članka 136. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», br. 53/91).

Nadalje prijedlogom zakona nastoje se poboljšati određena rješenja važećega zakona jer su obavljanjem inspekcijskih nadzora i tijekom vođenja upravnih postupaka utvrđeni određeni nedostaci te se brišu određena rješenja koja su strankama nametala dodatna opterećenja.

Uzimajući u obzir sve navedeno predloženi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kemikalijama uvažava posebnost vremena i procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te omogućava fleksibilnu prilagodbu domaće pravne regulative na području kemikalija zakonodavstvu Europske unije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Provedba predloženog zakona neće zahtijevati dodatna sredstva iz državnog proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KEMIKALIJAMA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađenja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području zaštite zdravlja ljudi i zaštite okoliša od opasnih kemikalija te omogućavanja provedbe predloženih rješenja u sustavu koji jamči učinkovitost i sigurnost za zdravlje ljudi i okoliš, ocjenjuje se da postoje osobito opravdani državni razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", br. 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03 i 58/04).

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KEMIKALIJAMA**

Članak 1.

U Zakonu o kemikalijama („Narodne novine“, br. 150/05) članak 1. mijenja se i glasi:

„Radi zaštite života i zdravlja ljudi te zaštite okoliša od štetnog djelovanja opasnih kemikalija ovim se Zakonom propisuju uvjeti za razvrstavanje, pakiranje i označavanje kemikalija opasnih za zdravlje ljudi i okoliš, razmjena podataka o kemikalijama, zabrane i ograničenja stavljanja u promet i korištenja, uvjeti za proizvodnju, promet i korištenje opasnih kemikalija te uvjeti za obavljanje djelatnosti uvoza i izvoza opasnih kemikalija.“

Članak 2.

U članku 2. točka 2. mijenja se i glasi:

„Tvari jesu kemijski elementi i njihovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni proizvodnim postupkom, uključujući i dodatke (aditive) koji su nužni za održavanje njihove stabilnosti te nečistoće koje proizlaze iz proizvodnog postupka, ali isključujući otapala koja se mogu izdvojiti bez utjecaja na stabilnost tvari i promjene njezinoga sastava.“

Točka 4. mijenja se i glasi:

„Polimeri jesu tvari sastavljene od molekula za koje je karakterističan niz jedne ili više vrsta monomernih jedinica. Molekularne mase tih molekula moraju biti raspodijeljene unutar područja u kojemu se razlike u molekularnoj masi mogu prije svega pripisati razlikama u broju monomernih jedinica. Polimer sadrži:

(a) više od 50 % masenog udjela molekula s najmanje tri monomerne jedinice koje su kovalentnom vezom povezane s najmanje jednom drugom monomernom jedinicom ili drugim reaktantom;

(b) manje od 50 % masenog udjela molekula iste molekularne mase. U tom smislu izraz „monomerna jedinica“ jest izreagirani oblik monomerne tvari u polimeru.“

Točke 5. i 6. brišu se.

U točki 17. riječ: „provoz,“ i rečenica: „Provoz jest prijevoz opasne kemikalije preko područja Republike Hrvatske pod carinskim nadzorom.“ brišu se.

Iza točke 19. dodaju se točke 19. a, 19.b, 19.c i 19.d koje glase:

„19.a Daljnji korisnik jest pravna ili fizička osoba, osim proizvođača i uvoznika, koja koristi tvar pojedinačno ili u pripravku u okviru svoje registrirane djelatnosti. Distributer i potrošač nisu daljnji korisnici.

19.b Distributer jest pravna ili fizička osoba, koja isključivo skladišti i stavlja u promet tvar pojedinačno ili u pripravku za treće osobe ili koja obavlja promet kemikalijama na malo.

19.c Primatelj tvari ili pripravka jest daljnji korisnik ili distributer kojemu se isporučuje tvar odnosno pripravak.

19.d Postupak prethodnoga pristanka (PIC- Prior Informed Consent) jest postupak prema kojem se kemikalije, koje su zabranjene ili ograničene u državi izvoznici smiju izvoziti samo ako se o tome prethodno obavijesti država uvoznica. Kemikalije, koje su na PIC popisu, mogu se izvoziti samo uz pristanak države uvoznice. Ako država uvoznica ne pristane na uvoz, obvezna je i na svome području postupati u skladu s tom odlukom.“

Točka 22. i 23. brišu se.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. u podstavku 2. riječi: „koji se“ zamjenjuju se riječima: „kada se“

Iza podstavka 6. dodaju se podstavci 7., 8. i 9. koji glase:

- „- streljivo i eksplozive uređene posebnim propisima,
- mineralna gnojiva uređena posebnim propisima i
- hranu uređenu posebnim propisima.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„Određbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na kemikalije obuhvaćene Konvencijom o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju, osim vezano za postupke obavješćivanja, rokove dostavljanja, sadržaju podataka te o načinu prikupljanja i korištenja podataka iz članka 30., 31. i 33. ovoga Zakona.“

Članak 4.

Glava II. „PRIJAVLJIVANJE I STAVLJANJE U PROMET NOVE TVARI“ i Glava III. „OCJENJIVANJE NOVIH TVARI“ brišu se.

Članak 5.

U članku 26. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Razvrstavanje opasne tvari provodi se na temelju važećeg EINECS popisa opasnih tvari, ako je tvar uvrštena u taj popis.“

Stavak 8. briše se.

Članak 6.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„Proizvođač, uvoznik, daljnji korisnik ili distributer opasne kemikalije i sredstva za zaštitu bilja koji stavlja u promet tvar pojedinačno ili u pripravku ili pripravak obvezan je primatelju te tvari, odnosno pripravka osigurati Sigurnosno-tehnički list sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona i dostaviti ga Hrvatskom zavodu za toksikologiju ako:

(a) tvar ili pripravak ispunjava mjerila prema kojima se tvari i pripravci razvrstavaju kao opasni u skladu s odredbama ovoga Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona; ili

(b) je tvar postojana, bioakumulativna i otrovna ili vrlo postojana i vrlo bioakumulativna u skladu s mjerilima utvrđenim pravilnikom kojim je uređeno razvrstavanje, označavanje i pakiranje opasnih kemikalija; ili

(c) je tvar uvrštena u odgovarajući popis uspostavljen u Europskoj uniji iz razloga različitih od onih koji su navedeni u točki (a) i (b) ovoga stavka.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik obvezan je provesti ocjenjivanje kemijske sigurnosti tvari tako da podaci u Sigurnosno-tehničkom listu trebaju biti usklađeni s podacima iz odgovarajuće ocjene. Ako se Sigurnosno-tehnički list sastavlja za pripravak za koji je proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik izradio ocjenu kemijske sigurnosti, dovoljno je da podaci u Sigurnosno-tehničkom listu budu usklađeni s izvješćem o kemijskoj sigurnosti za pripravak umjesto s izvješćem o kemijskoj sigurnosti za svaku pojedinu tvar iz tog pripravka.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik obvezan je na zahtjev primatelju dostaviti Sigurnosno-tehnički list sastavljen u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika kojim se uređuje ispunjavanje Sigurnosno tehničkog lista i u slučaju ako pripravak ne ispunjava mjerila prema kojima se pripravci razvrstavaju kao opasni u skladu s člankom 2. ovoga Zakona, ali sadrži:

(a) u pojedinačnoj koncentraciji ≥ 1 % masenog udjela u slučaju neplinovitih pripravaka i $\geq 0,2$ % volumnoga udjela u slučaju plinovitih pripravaka najmanje jednu tvar koja predstavlja opasnost za zdravlje ljudi ili okoliš; ili

(b) u pojedinačnoj koncentraciji $\geq 0,1$ % masenog udjela u slučaju neplinovitih pripravaka najmanje jednu tvar koja je postojana, bioakumulativna i otrovna ili vrlo postojana i vrlo bioakumulativna u skladu s mjerilima za utvrđivanje postojanih, bioakumulativnih i otrovnih ili vrlo postojanih i vrlo bioakumulativnih tvari, ili je u odgovarajući popis uspostavljen na razini Europske unije uvrštena iz razloga različitih od onih koji su navedeni u točki (a) ovoga stavka;

(c) tvar za koju su u Republici Hrvatskoj propisane granične vrijednosti izlaganja na radnom mjestu.

Sigurnosno-tehnički list ne mora se dostaviti za opasne tvari i pripravke u općoj uporabi ako je uz tvar, odnosno pripravak pruženo dovoljno podataka kako bi korisnici mogli

poduzeti potrebne mjere za zaštitu zdravlja ljudi, sigurnosti i okoliša, osim ako to zatraži daljnji korisnik ili distributer.

Sigurnosno-tehnički list mora biti sastavljen na hrvatskome jeziku i latiničnom pismu.

Iznimno od stavka 5. ovoga članka, Sigurnosno-tehnički list može biti sastavljen na stranom jeziku i to za: industrijsku i laboratorijsku uporabu za količine manje od 100 kg godišnje, uz sljedeće uvjete:

- Sigurnosno-tehnički list sastavljen na stranom jeziku mora biti izrađen u skladu sa odredbama ovoga članka i pravilnika kojim se uređuje ispunjavanje Sigurnosno-tehničkog lista,
- Sigurnosno-tehničkom listu mora biti priložena uputa za sigurnu uporabu na hrvatskome jeziku i latiničnome pismu, koja sadrži sve bitne podatke iz Sigurnosno-tehničkog lista. Uputa mora omogućiti osobama koje rabe opasnu tvar ili pripravak upoznavanje sa opasnošću koju tvar ili pripravak predstavlja, mjerama za sprečavanje otrovanja i drugih nesreća te s hitnim mjerama koje treba poduzeti ako dođe do otrovanja ili nesreće.

Sigurnosno-tehnički list sadrži datum i sljedeće odjeljke:

1. identifikacija tvari/pripravka i podaci o pravnoj ili fizičkoj osobi;
2. identifikacija opasnosti;
3. sastav/podaci o sastojcima;
4. mjere prve pomoći;
5. mjere za suzbijanje požara;
6. mjere kod slučajnog ispuštanja;
7. rukovanje i skladištenje;
8. nadzor nad izloženošću/osobna zaštita;
9. fizikalno-kemijska svojstva;
10. stabilnost i reaktivnost;
11. podaci o toksičnosti;
12. ekološki podaci;
13. zbrinjavanje;
14. podaci o prijevozu;
15. podaci o propisima;
16. ostali podaci.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili daljnji korisnik koji je obvezan sastaviti izvješće o kemijskoj sigurnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona mora u prilogu Sigurnosno-tehničkog lista za određene uporabe navesti mogućnosti izloženosti (uključujući, prema potrebi, vrste uporabe i izloženosti) kao i posebne uvjete vezano uz ispitivanje tvari uvjetovano izlaganjem, posebno prilagođeno pojedinoj tvari.

Daljnji korisnik kod sastavljanja Sigurnosno-tehničkog lista za određene uporabe mora uzeti u obzir mogućnosti izloženosti iz Sigurnosno-tehničkog lista koji mu je dostavljen te može koristiti i druge odgovarajuće podatke iz tog Sigurnosno-tehničkog lista.

Distributer kod sastavljanja Sigurnosno-tehničkog lista za uporabe za koje je proslijedio daljnjem korisniku podatke o uporabi tvari pojedinačno ili u pripravku, treba proslijediti mogućnosti izloženosti iz Sigurnosno-tehničkog lista koji mu je dostavljen te može koristiti i druge odgovarajuće podatke iz tog Sigurnosno-tehničkog lista.

Sigurnosno-tehnički list sukladno odredbama ovoga Zakona dostavlja se bez naknade, pisano ili elektroničkim putem.

Proizvođač i/ili uvoznik i/ili distributer obvezni su bez odlaganja izmijeniti i dopuniti Sigurnosno-tehnički list u sljedećim slučajevima:

- (a) čim budu raspoložive nove spoznaje koje mogu utjecati na mjere upravljanja rizikom ili nove spoznaje o opasnostima;
- (b) nakon što je dano ili uskraćeno odobrenje za stavljanje u promet;
- (c) kad se uvede ograničenje za stavljanje u promet.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 8., 9., 10. i 12. ovoga članka će svim ranijim primateljima kojima su u posljednjih 12 mjeseci isporučili tvar ili pripravak bez naknade dostaviti novu datiranu verziju podataka s naznakom „Revizija: (datum)“ pisano ili elektroničkim putem. Kod svake dopune Sigurnosno-tehničkog lista nakon registracije u Europskoj uniji potrebno je navesti broj registracije.

Pravilnik o načinu ispunjavanja Sigurnosno-tehničkog lista donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.“

Članak 7.

Članak 30. briše se.

Članak 8.

Članak 32. mijenja se i glasi:

„Na međunarodnoj razini ministarstvo razmjenjuje podatke o opasnim kemikalijama sukladno međunarodno preuzetim obvezama.

Ministarstvo će svakih pet godina Europskoj komisiji dostaviti izvješće o primjeni ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona na području Republike Hrvatske.

Izvješće iz stavka 2. ovoga članka uključuje rezultate nadležnih inspekcija, provedeni nadzor, propisane kazne i druge mjere koje su poduzete na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa.“

Članak 9.

U članku 34. brojka: „30,“ briše se.

Članak 10.

Članak 35. briše se.

Članak 11.

U članku 38. stavak 2. briše se.

Članak 12.

U članku 39. stavku 1. u točki 1. riječi: „uz uvjet da je nadležno tijelo dalo suglasnost za uporabu tih prostorija, odnosno građevina nakon što je utvrđeno da mjesto, način izgradnje građevine i kakvoća obrade zidova i podova, osvijetljenje, ventilacija, temperatura i vlažnost zraka u radnim i pomoćnim prostorijama odgovaraju sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima za određenu namjenu“ brišu se.

U točki 4. riječi: „u broju određenom pravilnikom“ zamjenjuju se riječima: „sukladno pravilniku“.

Članak 13.

U članku 42. stavku 1. točki 1. riječi: „za koje je nalazom nadležnoga tijela utvrđeno da u pogledu mjesta, načina izgradnje i kakvoće zidova, osvijetljenosti, ventilacije, temperature i vlažnosti ispunjavaju tehničke i sanitarno-higijenske uvjete“ brišu se.

U točki 2. riječi: „u broju određenom pravilnikom“ zamjenjuju se riječima: „sukladno pravilniku“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„Pravne ili fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka obvezne su o početku obavljanja uslužnih ili posredničkih poslova obavijestiti ministarstvo u roku od 30 dana od dana kada su započeli s obavljanjem tih poslova.

Pobliže uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Članak 14.

U članku 47. stavku 2. riječi: „sredstva za zaštitu bilja ili“ brišu se.

Članak 15.

U članku 55. stavak 2. briše se.

U stavku 3. iza riječi: „toksikologiju“ dodaju se riječi: „o čemu obavještava ministarstvo.“

Članak 16.

Iza članka 55. dodaje se Glava VII.a „UVOZ I IZVOZ OPASNIH KEMIKALIJA“ i novi članci 55.a., 55.b i 55.c koji glase:

„Članak 55.a

Uvoz i izvoz opasnih kemikalija obavlja se u skladu s odredbama međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka, odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona te posebnim propisima kojima su određene robe koje se uvoze i izvoze na temelju dozvola.

Članak 55.b

Uvoz i izvoz opasne kemikalije mogu obavljati pravne i fizičke osobe s odobrenjem za obavljanje te djelatnosti.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem ministra, protiv kojeg nije dopuštena žalba već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 55.c

Opasne kemikalije mogu uvoziti i izvoziti pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete za promet opasnih kemikalija na veliko, a opasne kemikalije za vlastite potrebe mogu uvoziti pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju uvjete za proizvodnju ili korištenje opasnih kemikalija.

Uvoznik je obavezan prije carinjenja opasne kemikalije podnijeti graničnom sanitarnom inspektoru ministarstva zahtjev za provođenje sanitarnog nadzora nad opasnom kemikalijom iz članka 2. točke 9. podtočke f), g), h), i), l), m) i n) ovoga Zakona koja se uvozi.

Carinarnica ne može obaviti carinjenje opasne kemikalije ako nije proveden postupak iz stavka 2. ovoga članka.

Odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka primjenjuju se i na opasne kemikalije koje se uvoze u slobodne zone ili slobodna skladišta u Republici Hrvatskoj.

Pravilnik o uvozu i izvozu opasnih kemikalija donosi ministar.“

Članak 17.

Članci 56. i 57. brišu se.

Članak 18.

Naziv Glave IX. „NACIONALNI PROGRAM KEMIJSKE SIGURNOSTI“ i članak 59. mijenjaju se i glase:

„IX. NACIONALNA STRATEGIJA KEMIJSKE SIGURNOSTI“

Članak 59.

Za učinkovito i usklađeno provođenje nacionalne politike na području kemijske sigurnosti Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi Nacionalnu strategiju kemijske sigurnosti.

Članak 19.

U članku 60. točke b) i e) brišu se.

Članak 20.

U članku 61. stavku 1. točka: „e)“ briše se.

U stavku 2. točka: „b)“ briše se.

Članak 21.

U članku 63. stavak 2. briše se.

Članak 22.

U članku 64. točka 2. briše se.
Dosadašnje točke 3. i 4. postaju točke 2. i 3.

Članak 23.

U članku 66. stavku 1. točke 1.do 6. brišu se.

Točka 14. mijenja se i glasi:

„ ne osigura ili ne izmijeni ili ne dopuni Sigurnosno tehnički list sukladno članku 29. ovoga Zakona.“

Točka 15. briše se.

Iza točke 18. dodaju se točka 18.a i 18. b koje glase:

„18.a obavlja djelatnosti iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, a ne ishodi odobrenje nadležnoga tijela iz članka 43. ovoga Zakona.

18. b u propisanom roku ne obavijesti ministarstvo o početku obavljanja uslužno-posredničkih poslova iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona.“

Točka 32. mijenja se i glasi:

„obavlja uvoz ili izvoz opasne kemikalije protivno odredbama članka 55.b i 55.c ovoga Zakona.“

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

„Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna sanitarni inspektor kaznit će za prekršaj na mjestu počinjenja prekršaja odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu koja obavlja registriranu djelatnost proizvodnje, prometa ili korištenja opasnih kemikalija za nepoštivanje odredaba ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Ako osoba kažnjena za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka ponovno počini istovjetni prekršaj, kaznit će se na mjestu počinjenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 kuna.“

Članak 24.

Nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, poslovi nadzora nad uvozom opasnih kemikalija iz država članica Europske unije prenose se u unutarnji promet čiji nadzor obavlja sanitarna inspekcija ministarstva i sanitarna inspekcija u uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za poslove zdravstva.

Članak 25.

Nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, zahtjev za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija na području Republike Hrvatske može podnijeti i pravna ili fizička osoba sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije.

Članak 26.

Nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije djelatnost proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija i uslužno-posredničke poslove sa opasnim kemikalijama na području Republike Hrvatske mogu obavljati pravne i fizičke osobe

sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 27.

Nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije koje podnesu zahtjev za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stručne spreme, radnoga iskustva i stečenih znanja (potvrde o sposobnosti i stručnosti) uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti.

Nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije, koje na području Republike Hrvatske obavljaju uslužno-posredničke poslove iz članka 42. stavka 2. Zakona o kemikalijama priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stečenih znanja (potvrde o sposobnosti i stručnosti) uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti.

Dokazi iz stavka 1. i 2. ovoga članka podnose se u izvorniku na jednom od službenih jezika Europske unije te u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik.

Članak 28.

Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donijet će Nacionalnu strategiju kemijske sigurnosti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ministar je obvezan donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Do donošenja pravilnika iz članka 6. stavka 14. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o ispunjavanju Sigurnosno-tehničkog lista („Narodne novine“, br. 111/06).

Članak 31.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o kemikalijama.

Članak 32.

Pravilnik o novim tvarima („Narodne novine“, br. 71/2006) prestaje važiti s danom 1. lipnja 2008. godine.

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbi članka 2. stavka 1., 2., 3. i 5., članka 4., članka 5. stavka 1., članka 6., članka 7. i članka 10. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. lipnja 2008. godine te odredbi članka 8. stavka 2. i 3. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predlaže se izmjena na području primjene Zakona radi njegovog usklađivanja sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Uz članak 2.

Mijenjaju su pojmovi »tvar« i «polimer» radi usklađivanja s odredbom članka 3. stavka 1. točke 1. i 5. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 kojom su ti pojmovi drukčije definirani u odnosu na ranije zakonodavno rješenje na razini Europske unije, koje je bilo preuzeto člankom 2. točkom 2. i 4. Zakona o kemikalijama («Narodne novine» broj 150/05).

Brisani su pojmovi «postojeća tvar» i «nova tvar» radi usklađivanja sa Uredbom (EZ) br. 1907/2006 koja više ne čini razliku između tih tvari kao što je bilo uređeno zakonodavstvom na razini Europske unije prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

U točki 17. članka 2. važećega Zakona riječ:«provoz,» i rečenica:«Provoz jest prijevoz opasne kemikalije preko područja Republike Hrvatske pod carinskim nadzorom.» brisane su radi usklađivanja s odredbama Zakona o prijevozu opasnih tvari («Narodne novine» broj 79/07).

Iza točke 19. dodane su točka 19.a, 19.b.,19.c i 19.d s definicijama pojmova: „Daljnji korisnik“, „Distributer“, „Primatelj“ i „Postupak prethodnoga pristanka (PIC- Prior Informed Consent)“. Uzimajući u obzir da je donesen Zakon o potvrđivanju Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini („Narodne novine-Međunarodni ugovori“, br. 4/07) trebalo je dodati pojam „Postupak prethodnoga pristanka“ i u opći propis kojim je uređen uvoz i izvoz opasnih kemikalija.

Brisane su točke 22. i 23. članka 2.važećega Zakona koje su definirale „prijavu nove tvari“ i „podnositelja prijave za stavljanje u promet nove tvari“ radi usklađivanja odredaba navedenog Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Uz članak 3.

U članku 3. stavku 1. u podstavku 2. riječi: „koji se“ zamijenjene su riječima: „kad se“ radi pojašnjenja postojeće stipulacije vezano uz uporabu opasnih tvari i pripravaka u znanstvene svrhe i rad u analitičkim laboratorijima.

Iza podstavka 6. u članku 3. važećega Zakona dodani su podstavci 7. i 8. radi usklađivanja sa odredbom članka 25. Direktive 92/32/EEZ kojim je propisano da se odredbe navedene Direktive ne primjenjuju na streljivo i eksplozive koji se stavljaju na tržište s ciljem stvaranja praktičnog učinka eksplozijom ili pirotehničkim efektom te radi usklađivanja sa odredbom članka 1. stavka 2. točke h Direktive 92/32/EEZ kojom je propisano da se odredbe

te Direktive ne odnose na ostale tvari ili pripravke za koje su u Zajednici utvrđeni postupci prijave i odobrenja i čiji su zahtjevi jednaki onima iz te Direktive.

Izmjenom stavka 4. članka 3. važećega Zakona uređeno je da se odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju na kemikalije obuhvaćene Konvencijom o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju, osim vezano za postupke obavještanja, rokove dostavljanja, sadržaju podataka te o načinu prikupljanja i korištenja podataka iz članka 30., 31. i 33. ovoga Zakona. Navedena stipulacija omogućava da se u nacionalno zakonodavstvo prenesu odredbe Uredbe 793/93/EZ o riziku od postojećih tvari i Uredbe 1488/94/EZ o načelima za procjenu rizika za zdravlje i okoliš od postojećih tvari, a da se ne dovede u pitanje ispunjavanje preuzetih obveza na temelju Zakona o potvrđivanju Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju.

Uz članak 4.

Brisana je Glava II.»PRIJAVLJIVANJE I STAVLJANJE U PROMET NOVE TVARI» i III. »OCJENJIVANJE NOVIH TVARI» i članci 6. do 13. radi usklađivanja odredaba ovoga Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Uz članak 5.

Izmijenjen je stavak 2. članka 26. važećega Zakona na način da se razvrstavanje opasne tvari provodi na temelju važećeg EINECS popisa opasnih tvari, ako je tvar uvrštena u taj popis i time je izvršeno usklađivanje odredaba ovoga Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

U članku 26. važećega Zakona brisan je stavak 8. zbog toga što je navedena odredba bila prijelaznoga karaktera te je imala za cilj omogućiti da se do početka primjene Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 70/05), odnosno do 1. siječnja 2007. godine, postupci vezano uz registraciju sredstava za zaštitu bilja mogu i dalje obavljati u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

Uz članak 6.

Mijenja se članak 29.važećega Zakona radi usklađivanja s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 koji sadrži odredbe vezano uz Sigurnosno-tehnički list te obveze proizvođača, uvoznika, daljnjeg korisnika ili distributera vezano uz njegovo osiguravanje, mijenjanje i dopunjavanje te obvezu dostavljanja istoga Hrvatskom zavodu za toksikologiju.

Uz članak 7.

Brisan je članak 30. važećega Zakona radi njegova usklađivanja sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Uz članak 8.

Izmijenjen je članak 32. važećega Zakona te je propisano da na međunarodnoj razini ministarstvo razmjenjuje podatke o opasnim kemikalijama sukladno međunarodno preuzetim obvezama, da će ministarstvo svakih pet godina Europskoj komisiji dostaviti izvješće o primjeni ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona na području Republike Hrvatske te da navedeno izvješće uključuje rezultate nadležnih inspekcija, provedeni nadzor, propisane kazne i druge mjere koje su poduzete na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa.

Uz članak 9.

Usklađivanje sa člankom 7. ovoga Zakona.

Uz članak 10.

U članku 35. stavak 1. brisan je radi usklađivanja odredaba ovoga Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Uz članak 11.

U članku 38. važećeg Zakona brisan je stavak 2. uvažavajući preporuke projekta «Hitrorez» u pogledu obveze dostave izvoda i rješenja o činjenicama o kojima tijela državne uprave vode službene očevidnike, radi usklađivanja sa odredbom članka 87. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, br. 75/93, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03) te odredbom članka 136. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91).

Uz članak 12.

U članku 39. stavku 1. točki 1. važećega Zakona brisane su riječi: „uz uvjet da je nadležno tijelo dalo suglasnost za uporabu tih prostorija, odnosno građevina nakon što je utvrđeno da mjesto, način izgradnje građevine i kakvoća obrade zidova i podova, osvjetljenje, ventilacija, temperatura i vlažnost zraka u radnim i pomoćnim prostorijama odgovaraju sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima za određenu namjenu“ s obzirom da je provedba navedene odredbe, obavljanjem inspeksijskih nadzora i tijekom vođenja upravnih postupaka pokazala da ista predstavlja dodatno opterećenje za stranke, a i izdavanje predmetne suglasnosti predmetom je upravnih postupaka sukladno posebnim propisima kojima je uređena gradnja.

Uz članak 13.

Za obrazloženje stavka 1. vrijedi obrazloženje uz članak 12. zakonskoga prijedloga.

Novim stavcima 3. i 4. članka 42. važećega Zakona propisuje se obveza za pravne ili fizičke osobe koje obavljaju uslužne ili posredničke poslove da o početku obavljanja uslužnih ili posredničkih poslova obavijeste ministarstvo u roku od 30 dana od dana kada su započeli sa obavljanjem tih poslova. Nadalje, uređuje se da će pobliže uvjete za obavljanje navedenih djelatnosti pravilnikom propisati ministar nadležan za zdravstvo. Donošenjem toga pravilnika ispunit će se obveza preuzeta vezano uz usklađivanje zakonodavstva u poglavlju pravne stečevine 3. Poslovni nastan i sloboda pružanja usluga vezano uz prijenos u nacionalno zakonodavstvo Direktive 74/557/EEZ te Direktive 74/556/EEZ.

Uz članak 14.

Usklađivanjem sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“ br. 70/05) u odredbi članka 47. stavka 2 brisana je odredba prema kojoj se obveza stjecanja osnovnih znanja o zaštiti od opasnih kemikalija odnosi i na radnike koji obavljaju promet sredstava za zaštitu bilja, s obzirom da isti stječu osposobljavanje za rad u poljoprivrednim ljekarnama, a to osposobljavanje provodi Zavod za zaštitu bilja.

Uz članak 15.

U članku 55. važećega Zakona brisan je stavak 2., dok su u stavku 3. uvažene preporuke projekta „Hitrorez“.

Uz članak 16.

Iza članka 55. dodana je nova Glava „UVOZ I IZVOZ OPASNIH KEMIKALIJA“ i novi članci 55.a, 55.b i 55.c kojima je propisano da se uvoz i izvoz opasnih kemikalija obavlja u skladu s odredbama međunarodnih ugovora kojih je Republike Hrvatska stranka, odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona te posebnim propisima kojima su određene robe koje se izvoze i uvoze na temelju dozvola. Uređuje se da uvoz i izvoz opasnih kemikalija mogu obavljati pravne i fizičke osobe s odobrenjem za obavljanje te djelatnosti te se propisuju uvjeti za obavljanje djelatnosti. Daje se ovlast ministru nadležnom za zdravstvo za donošenje pravilnika o uvozu i izvozu opasnih kemikalija kojim će u nacionalno zakonodavstvo biti prenesene odredbe Uredbe (EZ-a) br. 304/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. godine o izvozu i uvozu opasnih kemijskih tvari.

Uz članak 17.

Zbog potrebe usklađenja s odredbama članka 16. ovoga Zakona brišu se članci 56. i 57. važećega Zakona.

Uz članak 18.

Uređuje se da će Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donijeti Nacionalnu strategiju kemijske sigurnosti.

Uz članak 19.

U članku 60. važećega Zakona brišu se točke b) i e) radi usklađivanja Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima te radi usklađivanja sa odredbom članka 23. Zakona o biocidnim pripravcima («Narodne novine», br. 63/07).

Uz članak 20.

Sukladno brisanju odredbi članka 60. važećega Zakona potrebno je odgovarajuće brisanje i u članku 61. važećega Zakona.

Uz članak 21.

U članku 63. važećega Zakona stavak 2. je brisan jer je nadzor nad sredstvima za zaštitu bilja uređen Zakonom o sredstvima za zaštitu bila («Narodne novine» broj 70/05).

Uz članak 22.

U članku 64. važećega Zakona brisana je točka 2. radi usklađivanja s odredbama Zakona o prijevozu opasnih tvari («Narodne novine» broj 79/07).

Uz članak 23.

U članku 66. stavku 1. važećega Zakona točke 1.do 6. brisane su radi usklađivanja odredaba ovoga Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Točka 14. izmijenjena je uzimajući u obzir predloženu izmjenu članka 29. važećega Zakona, dok je točka 15. brisana radi usklađivanja odredaba ovoga Zakona sa člankom 1. stavkom 1. Direktive 2006/121/EZ kojom su prestale važiti odredbe Direktive 67/548/EEZ o novim tvarima.

Iza točke 18. dodaju se točka 18. a i 18.b kojima su dopunjene kaznene odredbe važećega Zakona.

Točka 32. mijenja se zbog potrebe usklađivanja s odredbom članka 17. ovoga Zakona.

Uz članak 24.

Uređuje se da se nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, poslovi nadzora nad uvozom opasnih kemikalija iz država članica Europske unije

prenose u unutarnji promet čiji nadzor obavlja sanitarna inspekcija ministarstva i sanitarna inspekcija u uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za poslove zdravstva.

Uz članak 25.

Propisuje se da se nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, zahtjev za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija na području Republike Hrvatske može podnijeti i pravna ili fizička osoba sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije.

Uz članak 26.

Uređuje se da se nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije djelatnost proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija i uslužno-posredničke poslove sa opasnim kemikalijama na području Republike Hrvatske mogu obavljati pravne i fizičke osobe sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 27.

Propisuje se da je nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije koje podnesu zahtjev za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stručne spreme, radnoga iskustva i stečenih znanja (potvrde o sposobnosti i stručnosti) uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti.

Također je propisano da nakon primanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije pravnim i fizičkim osobama sa sjedištem u bilo kojoj državi članici Europske unije koje na području Republike Hrvatske obavljaju uslužno-posredničke poslove iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona priznaju se kao jednakovrijedni dokazi u pogledu stečenih znanja (potvrde o sposobnosti i stručnosti) uvjerenja odnosno druge isprave (certifikati, potvrde i dr.) koje izdaju nadležna tijela tih država članica Europske unije ili druge pravne osobe u obavljanju poslova na temelju javnih ovlasti te da se navedeni dokazi moraju podnijeti u izvorniku na jednom od službenih jezika Europske unije te u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik.

Uz članke 28. do 33.

Člankom 28. uređuje se da će Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donijeti Nacionalnu strategiju kemijske sigurnosti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Člankom 29. uređuje se obveza ministra nadležnog za zdravstvo za donošenje pravilnika na temelju ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Člankom 33. uređuje se dan stupanja na snagu odredbi ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Radi zaštite života i zdravlja ljudi te zaštite okoliša od štetnog djelovanja opasnih kemikalija ovim se Zakonom propisuje postupak prijavljivanja novih tvari, razvrstavanje, pakiranje i označavanje kemikalija opasnih za zdravlje ljudi i okoliš, razmjena podataka o kemikalijama, način procjenjivanja mogućega rizika za ljude i okoliš, zabrane i ograničenja stavljanja u promet i korištenja te uvjeti za proizvodnju, promet i korištenje opasnih kemikalija. Odredbe ovoga Zakona odnose se i na biocidne pripravke.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *Kemikalije* jesu tvari i pripravci.
2. *Tvari* jesu kemijski elementi ili njihovi spojevi u prirodnom stanju ili proizvedeni u proizvodnom procesu, uključujući i dodatke (aditive), koji su nužni za održavanje njihove stabilnosti, odnosno nečistoće, koje se pojavljuju tijekom proizvodnje zbog primijenjenoga proizvodnog postupka. Pojam uključuje i polimerne tvari i one otopine tvari kod kojih bi uklanjanje otapala dovelo do kemijske promjene tvari ili imalo utjecaj na njezinu stabilnost.
3. *Pripravci* jesu smjese ili otopine koje su sastavljene od dvije ili više tvari.
4. *Polimerne tvari* jesu tvari sastavljene od molekula, za koje je značajan poredak jedne ili više vrsta monomernih jedinica i gdje velika većina molekula sadrži najmanje tri monomerne jedinice koje su kovalentnom vezom međusobno povezane ili s jednom ili više drugih monomernih jedinica ili nekih drugih reaktanata. Molekulske mase polimerne tvari smiju biti raspodijeljene unutar takvog područja tako da se razlike u njihovim masama mogu, prije svega, povezati s razlikama u broju prisutnih monomernih jedinica. U tom smislu izraz »monomerna jedinica« znači izreagirani oblik monomera u polimeru.
5. *Postojeće tvari* jesu tvari koje su navedene u popisu EINECS.
6. *Nove tvari* jesu one tvari kojih nema u popisu EINECS.
7. *Znanstveno istraživanje* i razvoj jest znanstveno eksperimentiranje, analiza kemijskih tvari u nadziranim uvjetima i određivanje bitnih svojstava, ponašanja i učinkovitosti te znanstvena istraživanja povezana s razvojem proizvoda.
8. *Istraživanje i razvoj usmjereni prema procesu* jest daljnji razvoj tvari tijekom kojeg se izvode pilotski pokusi i proizvodnja radi testiranja područja primjene tvari.
9. *Opasne kemikalije* jesu sljedeće kemikalije razvrstane kao:
 - a) *eksplozivne kemikalije* jesu krute, tekuće tvari i pripravci u obliku paste ili želatine koje mogu egzotermno reagirati, također i u odsutnosti kisika iz zraka, pri čemu se vrlo brzo stvaraju i ispuštaju plinovi koji pod određenim uvjetima detoniraju, brzo se zapale ili uslijed zagrijavanja i povišenog tlaka eksplodiraju, ako su ograničeni prostorom,
 - b) *oksidirajuće kemikalije* jesu tvari i pripravci koji dovode do snažne egzotermne reakcije kada su u dodiru s drugim tvarima (prije svega zapaljivim),
 - c) *vrlo lako zapaljive kemikalije* jesu one tekuće tvari i pripravci koji imaju iznimno nisko plamište i nisko vrelište te plinovite tvari i pripravci koji su zapaljivi u dodiru sa zrakom pri normalnoj temperaturi i tlaku,

d) *lako zapaljive kemikalije* jesu:

- tvari i pripravci koji se u dodiru sa zrakom zagriju i sami od sebe zapale već pri normalnoj temperaturi i tlaku bez dovođenja vanjske energije,
- čvrste tvari i pripravci koji se lako zapale već pri kratkotrajnom dodiru s izvorom plamena, a zatim dalje gore i troše se i onda kada se izvor plamena odstrani,
- tekuće tvari i pripravci koji imaju vrlo nisko plamište,
- tvari i pripravci koji u dodiru s vodom ili njenom parom ispuštaju u opasnim količinama lako zapaljive plinove,

e) *zapaljive kemikalije* jesu tvari i pripravci koji imaju nisko plamište,

f) *vrlo otrovne kemikalije* jesu tvari i pripravci koji kod gutanja, u dodiru s kožom i udisanjem vrlo malih količina mogu uzrokovati smrt ili vrlo teška akutna ili kronična oštećenja zdravlja,

g) *otrovne kemikalije* jesu tvari i pripravci koji kod gutanja, u dodiru s kožom i udisanjem malih količina mogu uzrokovati smrt ili vrlo teška akutna ili kronična oštećenja zdravlja,

h) *štetne kemikalije* jesu tvari i pripravci koji kod gutanja, u dodiru s kožom i udisanjem mogu uzrokovati smrt ili vrlo teška akutna ili kronična oštećenja zdravlja,

i) *nagrizajuće kemikalije* jesu tvari i pripravci koji mogu u dodiru sa zdravom kožom izazvati oštećenja svih slojeva tkiva,

j) *nadražujuće kemikalije* jesu tvari i pripravci koji mogu pri kratkotrajnom, dugotrajnom ili ponovljenom dodiru s kožom ili sluznicom uzrokovati upale,

k) *kemikalije koje dovode do preosjetljivosti* jesu tvari i pripravci koji mogu nakon udisanja ili prolaska kroz kožu izazvati reakciju preosjetljivosti tako da daljnje izlaganje tim tvarima ili pripravcima dovodi do posebnih štetnih učinaka javljanja preosjetljivosti,

l) *kancerogene kemikalije* jesu tvari i pripravci koji nakon udisanja, gutanja ili prolaskom kroz kožu mogu izazvati rak ili povećati učestalost njegove pojave,

m) *mutagene kemikalije* jesu tvari i pripravci koji nakon udisanja, gutanja ili prolaskom kroz kožu mogu uzrokovati nasljedna genetska oštećenja ili značajno povećati njihove pojave,

n) *reproduktivno toksične kemikalije* jesu tvari i pripravci koji nakon udisanja, gutanja ili prolaska kroz kožu mogu uzrokovati ili povećati vjerojatnost pojave nenastupajućih štetnih učinaka na potomstvo i/ili poremetiti muške ili ženske reproduktivne funkcije ili nakon gutanja, udisanja ili prolaska kroz kožu (doticaja s kožom) mogu štetno djelovati na plodnost, plod ili potomstvo,

o) *kemikalije opasne za okoliš* jesu tvari i pripravci koji zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš mogu biti štetni za zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, odnosno biološku i krajobraznu raznolikost.

10. *Biocidni pripravci* jesu pripravci koji sadrže jednu ili više aktivnih tvari, priređeni u obliku u kojem se isporučuju korisniku, a namijenjeni su za uništavanje, sprečavanje djelovanja ili imaju neki drugi utjecaj na štetne organizme, na kemijski ili biološki način. Sredstva za zaštitu bilja ne ubrajaju se u biocide u smislu ovoga Zakona.

11. *Aktivne tvari u biocidnim pripravcima* jesu tvari ili mikroorganizmi, uključivo i viruse i gljivice, koji na opći ili poseban način djeluju na štetne organizme.

12. *EINECS* (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances) jest europski popis postojećih trgovačkih tvari koji sadrži popis svih tvari na tržištu do 18. rujna 1980. godine, a objavljen je kao europski popis postojećih tvari u Službenom listu EU C 146/4 dana 15. 6. 1990. godine.

13. *CAS broj* jest karakterističan broj već otkrivenih tvari po međunarodnom popisu Chemical Abstract Service.

14. *ELINCS* (European List of Notified Commercial Chemical Substances) jest europski popis novih tvari.

15. *Proizvodnja* jest izrada i dorada, oblikovanje, prerada, punjenje, pretakanje, miješanje opasnih kemikalija u međuproizvode i konačne proizvode, uz kemijske, fizikalne ili biološke procese i postupke te prijenos i međuskladištenje unutar proizvodne lokacije.
16. *Proizvođač* jest pravna ili fizička osoba, koja proizvodi opasnu kemikaliju u skladu s točkom 15. ovoga članka, ali i svatko drugi tko je doraduje, prepakirava ili promijeni njeno ime za daljnje korištenje.
17. *Promet* jest uvoz, izvoz, provoz, kupnja i prodaja opasne kemikalije na malo i na veliko te obavljanje posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu.
- Uvoz jest svako unošenje opasne kemikalije na carinsko područje Republike Hrvatske.
- Provoz jest prijevoz opasne kemikalije preko područja Republike Hrvatske pod carinskim nadzorom.
- Izvoz jest svako iznošenje opasne kemikalije izvan carinskog područja Republike Hrvatske.
18. *Uvoznik* jest pravna ili fizička osoba koja radi obavljanja registrirane djelatnosti uvozi opasne kemikalije u Republiku Hrvatsku.
19. *Izvoznik* jest pravna ili fizička osoba koja radi obavljanja registrirane djelatnosti izvozi opasne kemikalije izvan Republike Hrvatske.
20. *Korištenje* jest priprema za uporabu, uporaba i skladištenje.
21. *Skladištenje* jest držanje opasnih kemikalija pod propisanim uvjetima.
22. *Prijava nove tvari* jest dostavljanje dokumentacije s potrebnim podacima koji se dostavljaju ministarstvu nadležnom za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo), a podnosi je podnositelj prijave prije stavljanja u promet nove tvari.
23. *Podnositelj prijave za stavljanje u promet nove tvari* jest proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji prijavljuje ministarstvu novu tvar i u tu svrhu prilaže popisane isprave.
24. *Podnositelj zahtjeva* jest proizvođač ili uvoznik kemikalije koji predlaže stavljanje biocida u promet.
25. *Okoliš* je prirodno okruženje: zrak, voda, more, tlo, klima, krajobraz, biljni i životinjski svijet u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja, te kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek.
26. *Otpad od opasnih kemikalija* jesu neiskorišteni i upotrebljeni ostaci kemikalija, opasne kemikalije kojima je istekao rok trajanja i otpadna ambalaža od opasnih kemikalija.
27. *Kemikalije u općoj uporabi* jesu tvari i pripravci različite namjene koji se stavljaju u promet, a ne zna se njihov krajnji kupac ili korisnik te mogućnost njihove kupovine i korištenje, a nije ograničena niti količinski, niti nekim posebnim zahtjevima u odnosu na krajnjeg korisnika, odnosno kupca.

Članak 3.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na:

- lijekove za koje se primjenjuju propisi o stavljanju u promet lijekova u medicini i veterini,
- opasne tvari i pripravke koji se koriste u znanstvene svrhe i rad u analitičkim laboratorijima, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno,
- sredstva za osobnu higijenu, njegu i uljepšavanje lica i tijela (kozmetički proizvodi), duhanske preradevine te igračke sukladno posebnim propisima,
- otpad opasnih kemikalija te otpadnu ambalažu u kojoj se nalazila opasna kemikalija, na koje se odnose propisi o gospodarenju otpadom,
- radioaktivne tvari i radioaktivni otpad koji su uređeni posebnim propisima,
- sredstva za zaštitu bilja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na prijevoz opasnih kemikalija željeznicom, cestom, morem, unutarnjim vodenim putevima, zrakom i poštanskim prometom.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na kemikalije u provozu kroz područje Republike Hrvatske, a koje su pod carinskim nadzorom pod uvjetom da se ni na koji način ne obrađuju ili prerađuju.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na kemikalije obuhvaćene Konvencijom o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju.

II. PRIJAVLJIVANJE I STAVLJANJE U PROMETNOVE TVARI

Članak 6.

Prijava nove tvari podnosi se ministarstvu.

Prijava nove tvari mora sadržavati:

- tehničku dokumentaciju s podacima nužnim za procjenu pretpostavljene opasnosti, trenutne ili odgođene koju tvar može predstavljati za čovjeka i okoliš te s ostalim dostupnim podacima koji su mjerodavni za tu svrhu,
- izjavu o nepoželjnim učincima tvari pri različitim oblicima pretpostavljene uporabe,
- predloženo razvrstavanje i obilježavanje tvari u skladu s ovim Zakonom,
- u slučaju opasnih tvari, prijedlog teksta Sigurnosno-tehničkog lista u skladu s odredbama članka 29. ovoga Zakona.

Uz podatke iz stavka 2. ovoga članka podnositelj prijave obavezan je priložiti podatke o procjeni opasnosti prema posebnom propisu te priložiti druge propisane podatke iz kojih će biti vidljivo kakvu opasnost predstavlja ta tvar za čovjeka i okoliš te podatke o očekivanoj količini koja će biti stavljena u promet u jednoj godini.

Ako proizvođač proizvede manju količinu nove tvari u jednoj godini od one koju je odobrilo ministarstvo, provodi se postupak skraćene prijave.

Pravilnik o graničnim količinama nove tvari za koje se zahtijevaju dodatna ispitivanja, o vrsti, opsegu ispitivanja i o metodama ispitivanja te uvjetima pod kojim se mogu koristiti podaci izrađeni za istu svrhu od drugog podnositelja prijave donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.

Sadržaj prijave i postupak prijave nove tvari pravilnikom propisuje ministar.

Članak 7.

Nove tvari proizvode se i stavljaju u promet, sukladno odredbama ovoga Zakona, uz uvjet da su bile prijavljene na način propisan ovim Zakonom i da su upisane u listu ELINCS-a ili su u postupku za upis na tu listu.

Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i u slučaju ako se postupak vodi kod tijela nadležnog za opasne tvari u drugoj državi, a ministarstvo je o tome obaviješteno.

Nova tvar se stavlja u promet samo u fizikalno-kemijskom obliku i sastavu te za onu namjenu za koju je bila prijavljena. U slučaju bilo kakve promjene ili u slučaju novih znanstvenih spoznaja o opasnosti od prijavljene tvari, podnositelj prijave mora obavijestiti ministarstvo i priložiti dodatnu dokumentaciju propisanu pravilnikom iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona.

Članak 8.

Iznimno, nove tvari mogu se stavljati u promet bez prijave iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona, najdulje na vrijeme od jedne godine, ako su ispunjeni uvjeti u pogledu godišnje količine tih tvari u prometu i posebni uvjeti u odnosu na njihovu namjenu.

Uvjete u pogledu godišnje količine novih tvari u prometu bez prijave i posebne uvjete u pogledu namjene novih tvari koje se mogu stavljati u promet bez prijave na prijedlog Povjerenstva pravilnikom propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.

Članak 9.

Ako je nova tvar već prijavljena, ministarstvo može prihvatiti dokaze o ispitivanjima te tvari koje je priložio prethodni podnositelj prijave, uz uvjet da se prethodni podnositelj s time suglasio u pisanom obliku te ako podnositelj prijave dokaže da se radi o tvari koja je identična s već prijavljenom tvari, uključujući i stupanj njezine čistoće i sadržaj nečistoće.

U cilju izbjegavanja nepotrebnih pokusa na kralježnjacima, svaki podnositelj prijave obvezan je od Hrvatskog zavoda za toksikologiju zatražiti podatke o tome je li tvar koju namjerava prijaviti već prijavljena kao i podatke o prethodnom podnositelju prijave.

Podatke iz stavka 2. ovoga članka podnositelj prijave dostavlja ministarstvu uz prijavu i obavijest o namjeri stavljanja nove tvari u promet kao i o predviđenim količinama nove tvari koje namjerava staviti u promet.

Svaki sljedeći podnositelj prijave iste nove tvari obvezan je postupiti sukladno odredbama stavka 2. i 3. ovoga članka.

Prvi i sljedeći podnositelj prijave iste nove tvari sporazumijevaju se o sukorištenju podataka o ispitivanju te tvari, a ako se ne mogu sporazumjeti, ministarstvo odlučuje o načinu uporabe podataka za sljedećeg podnositelja prijave.

Odredbe stavka 2. i 5. ovoga članka primjenjuju se i u slučaju, ako se radi o dva ili više podnositelja prijave koji istovremeno prijavljuju istu novu tvar.

Članak 10.

Ako prijava nove tvari nije potpuna, ministarstvo će najkasnije u roku od 60 dana od dana primitka prijave, odnosno u roku od 30 dana u postupku skraćene prijave, zatražiti od podnositelja dopunu prijave.

Ako ministarstvo u rokovima iz stavka 1. ovoga članka ne zahtijeva od podnositelja dopunu prijave, smatra se da je prijava prihvaćena te podnositelj prijave može staviti u promet novu tvar.

Podnositelj prijave nove tvari u postupku skraćene prijave koji je obavijest da je prijava potpuna primio prije isteka 30 dana od dana podnošenja prijave, novu tvar smije staviti u promet najranije 15. dan od dana podnošenja prijave.

U slučaju sumnje utemeljene na najnovijim znanstvenim spoznajama o tome da je tvar opasnija nego što to proizlazi iz prijave, ministarstvo prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka će zahtijevati od podnositelja dodatne podatke, odnosno zahtijevati prilaganje dokumentacije o dodatnim ispitivanjima.

Ako podnositelj prijave ne postupi sukladno odredbi stavka 4. ovoga članka, ministarstvo će privremenim rješenjem zabraniti stavljanje nove tvari u promet dok se ne priloži sva zahtijevana dokumentacija.

Članak 11.

Podnositelj prijave nove tvari obvezan je prijavu i dokaze o ispitivanju te tvari čuvati najmanje deset godina od prestanka proizvodnje, odnosno stavljanja u promet nove tvari.

III. OCJENJIVANJE NOVIH TVARI

Članak 12.

Ocjenjivanje tvari u postupku prijave nove tvari provode pravne osobe koje za to ovlasti ministar.

Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Popis pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 13.

U postupku ocjenjivanja tvari pravna osoba iz članka 12. ovoga Zakona na temelju podataka iz prijave nove tvari te na temelju najnovijih potvrđenih znanstvenih spoznaja ocjenjuje opasnost kemikalije za zdravlje ljudi i za okoliš.

Pravilnik o postupku ocjenjivanja tvari iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Članak 26.

Ako se utvrdi da kemikalija ima opasno svojstvo sukladno članku 2. točki 9. ovoga Zakona razvrstava se kao opasna.

Razvrstavanje opasne tvari provodi se na temelju važećeg EINECS i ELINCS popisa opasnih tvari, ako je tvar uvrštena u ove popise.

Ako opasna tvar još nije razvrstana u popise iz stavka 2. ovoga članka razvrstava se:

a) na temelju rezultata ispitivanja opasnih svojstava tvari u skladu s odredbama ovoga Zakona,

b) na temelju podataka podnositelja zahtjeva.

Razvrstavanje opasne tvari provodi se:

a) na temelju računске metode određene pravilnikom iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona,

b) na temelju neposrednih eksperimentalnih istraživanja toksikoloških svojstava tvari,

c) na temelju saznanja o svojstvima tvari prema podacima podnositelja zahtjeva.

U slučaju kada je neko toksikološko svojstvo tvari potvrđeno putem obje metode iz točke a) i b) stavka 4. ovoga članka za razvrstavanje se koriste rezultati dobiveni putem metode iz točke b) stavka 4. ovoga članka, osim u slučaju tvari koja je kancerogena, mutagena ili reproduktivno toksična, kada se obvezno koriste rezultati dobiveni putem metode iz točke a) stavka 4. ovoga članka.

Ako su podaci o toksikološkim svojstvima tvari potvrđeni metodom koja nije određena ovim člankom, a kako bi se izbjegli pokusi s kralježnjacima, za svaki pojedinačni slučaj procjenjuje se potreba za dodatnim ispitivanjem.

Pravna ili fizička osoba koja proizvodi i stavlja u promet opasne tvari s popisa EINECS-a koje još nisu uvrštene u EU popis opasnih tvari i pravna ili fizička osoba koja proizvodi ili stavlja u promet opasne tvari, mora radi izbjegavanja nepotrebnih pokusa s kralježnjacima provesti odgovarajuće pokuse kojima se mogu dobiti podaci potrebni za uvrštavanje.

Poslove u vezi s razvrstavanjem i označavanjem sredstava za zaštitu bilja obavlja Povjerenstvo do početka primjene posebnih propisa kojima se uređuje područje zaštite bilja.

Članak 29.

Za provođenje potrebnih postupaka za osiguranje zdravlja ljudi i okoliša pravna ili fizička osoba koja proizvodi, uvozi ili koja stavlja u promet opasnu kemikaliju mora osigurati Sigurnosno-tehnički list i dostaviti ga Hrvatskom zavodu za toksikologiju.

Pravne i fizičke osobe koje stavljaju opasnu kemikaliju u promet moraju Sigurnosno-tehnički list staviti na raspolaganje:

1. svakom korisniku prilikom prve nabave opasne kemikalije,

2. povodom zahtjeva korisnika:

a) pri prvoj nabavi kemikalije, koja nije razvrstana u opasne kemikalije, a sadrži tvari koje su opasne za zdravlje ljudi, imovinu ili okoliš, ili za kemikalije kod kojih propisi o sigurnosti na radu propisuju granične vrijednosti izlaganja na radnom mjestu,

b) ako se kemikalija stavlja u promet kao kemikalija u općoj uporabi, a u skladu s ovim Zakonom razvrstana je kao opasna i navedena je uputa kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi, imovina i okoliš,

3. svakom korisniku za obavljanje registrirane djelatnosti na njegov zahtjev kod nabave biocidnih pripravaka.

Pravne ili fizičke osobe koje stavljaju u promet opasnu kemikaliju obvezne su neprekidno pratiti promjene i nove spoznaje u vezi s kemikalijama koje stavljaju u promet i u skladu s time dopunjavati Sigurnosno-tehnički list.

Pravne ili fizičke osobe koje stavljaju u promet kemikalije u općoj uporabi iz stavka 2. točke 2. podtočke b) ovoga članka obvezne su Sigurnosno-tehnički list staviti na raspolaganje ovlaštenoj pravnoj osobi za laboratorijsko ispitivanje na njezin zahtjev.

Kod svake promjene Sigurnosno-tehničkog lista mora se o promjeni izvijestiti Hrvatski zavod za toksikologiju te svi dotadašnji korisnici kojima su isporučili opasnu kemikaliju u posljednjoj godini prije promjene Sigurnosno-tehničkog lista.

Sadržaj i oblik Sigurnosno-tehničkog lista opasne kemikalije mora odgovarati normi HRN ISO 11014-1:1997.

Pravilnik o načinu ispunjavanja Sigurnosno-tehničkog lista donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.

VI. OBVEZA OBAVJEŠĆIVANJA

Članak 30.

Podnositelj prijave za novu tvar mora redovito, najmanje jednom godišnje, dostaviti ministarstvu u pisanom obliku podatke o količinama prijavljenih novih tvari koje je u prethodnom razdoblju stavio u promet, o promjenama metoda za određivanje izloženosti ljudi, imovine i okoliša i druge propisane podatke te svaku promjenu podataka na temelju kojih je tvar bila razvrstana, naročito o novim istraživanjima te o učincima djelovanja tvari na zdravlje ljudi, imovinu i okoliš.

Članak 32.

Na međunarodnoj razini ministarstvo razmjenjuje podatke o prijavljenim novim tvarima iz popisa ELINCS-a, podatke o tvarima iz popisa EINECS-a te podatke o biocidnim pripravcima u svrhu izrade skupnih lista sukladno međunarodno preuzetim obvezama.

Članak 34.

Pravilnik o postupcima obavješćavanja, rokovima dostavljanja, sadržaju podataka te o načinu prikupljanja i korištenja podataka iz članka 30., 31. i 33. ovoga Zakona, za pojedine skupine opasnih kemikalija donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.

Članak 35.

Podaci o opasnim kemikalijama, osim tajnih podataka iz članka 33. ovoga Zakona, koje je ministarstvu podnio prvi podnositelj prijave, mogu se koristiti i za potrebe kasnijeg podnositelja prijave na temelju pisane suglasnosti prvog podnositelja prijave.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, podaci za biocidne pripravke mogu se koristiti nakon isteka roka koje pravilnikom propisuje ministar.

VII. PROIZVODNJA, PROMET I KORIŠTENJE OPASNIH KEMIKALIJA

Članak 38.

Pravna osoba koja obavlja djelatnost proizvodnje, prometa i korištenja opasne kemikalije te fizička osoba koja obavlja promet na malo opasnih kemikalija, odnosno koja koristi opasne kemikalije obvezna je upisati tu djelatnost u sudski, odnosno obrtni registar.

Prilikom podnošenja zahtjeva za davanje odobrenja za obavljanje određene djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka nadležnom tijelu sukladno ovome Zakonu pravna osoba, odnosno fizička osoba obvezna je priložiti rješenje o upisu djelatnosti u nadležni registar iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 39.

Proizvodnju opasnih kemikalija mogu obavljati, odnosno opasne kemikalije mogu koristiti u obavljanju svoje djelatnosti pravne osobe koje:

1. imaju građevine izgrađene od čvrsta materijala s posebnim prostorijama za smještaj sirovina, za pripremu proizvodnje, za proizvodnju, odnosno korištenje opasnih kemikalija, držanje opasnih kemikalija do njihova izdavanja i za čuvanje neuništenih opasnih kemikalija i ambalaže, uz uvjet da je nadležno tijelo dalo suglasnost za uporabu tih prostorija, odnosno građevina nakon što je utvrđeno da mjesto, način izgradnje građevine i kakvoća obrade zidova i podova, osvjetljenje, ventilacija, temperatura i vlažnost zraka u radnim i pomoćnim prostorijama odgovaraju sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima za određenu namjenu,
2. imaju odgovarajuću opremu za proizvodnju, odnosno korištenje opasnih kemikalija, koja mora biti tehnički otporna na djelovanje tvari s kojima dolazi u dodir te uređaje, aparate i mjerne instrumente u ispravnom stanju,
3. imaju radnike na poslovima proizvodnje ili na poslovima na kojima se koriste opasne kemikalije, s propisanim znanjem o zaštiti od opasnih kemikalija,
4. prema opsegu i prirodi svoga poslovanja, ovisno o svojstvima opasnih kemikalija, imaju radnike visoke stručne spreme u broju određenom pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka, pod čijim se nadzorom obavljaju svi dijelovi rada u proizvodnji, odnosno korištenju opasnih kemikalija osim u slučajevima kad obavljaju poslove s kemikalijama iz članka 2. točke 9. podtočke e), h), i), j), k), i o) ovoga Zakona kada nisu obvezni imati radnika visoke stručne spreme, ali radnici moraju imati osnovna znanja o rukovanju opasnim kemikalijama,
5. imaju radnike iz točke 3. i 4. ovoga stavka zdravstveno sposobne za rad s opasnom kemikalijom,
6. posjeduju osobnu zaštitnu opremu za svakog radnika koji obavlja poslove s opasnom kemikalijom,
7. imaju osigurana sredstva za pružanje prve pomoći i dekontaminacije te za održavanje opće higijene prostorija i osobne higijene radnika.

Pobliže uvjete koje za proizvodnju, odnosno korištenje opasnih kemikalija moraju ispunjavati pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka te uvjete koje moraju ispunjavati fizičke osobe koje koriste opasne kemikalije iz članka 2. točke 9. podtočke f), g), h), i), j), k), l), m) i n) ovoga Zakona donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.

Članak 42.

Pravne osobe koje obavljaju djelatnost prometa opasnim kemikalijama moraju:

1. imati građevine, odnosno prostorije izgrađene od čvrsta materijala za skladištenje, čuvanje i izdavanje opasnih kemikalija za koje je nalazom nadležnoga tijela utvrđeno da u pogledu mjesta, načina izgradnje i kakvoće zidova, osvjetljenosti, ventilacije, temperature i vlažnosti ispunjavaju tehničke i sanitarno-higijenske uvjete,
2. prema opsegu i prirodi svoga poslovanja, ovisno o svojstvima opasnih kemikalija, imati radnike visoke stručne spreme u broju određenom pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka, pod čijim se nadzorom opasne kemikalije skladište, čuvaju i izdaju, osim u slučaju štetnih i nadražljivih kemikalija,
3. imati radnike na poslovima prometa opasnim kemikalijama s posebnim znanjima o zaštiti od opasnih kemikalija.

Pravne ili fizičke osobe koje obavljaju uslužne ili posredničke poslove pri kojima ne dolaze u neposredan doticaj s opasnim kemikalijama moraju ispunjavati uvjet iz točke 3. stavka 1. ovoga članka.

Pobliže uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka te uvjete koje moraju ispunjavati fizičke osobe koje koriste opasne kemikalije iz članka 2. točke 9. podtočke f), g), h), i), l), m) i n) ovoga Zakona pravilnikom utvrđuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo.

Članak 47.

Svaki radnik koji na radnom mjestu radi s opasnim kemikalijama obvezan je steći osnovna znanja o zaštiti od opasnih kemikalija.

Obveza stjecanja osnovnih znanja iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na radnike u pravnoj ili fizičkoj osobi koje proizvode i obavljaju promet sredstva za zaštitu bilja ili biocida.

Potvrdu o stečenom znanju te provjeri znanja o zaštiti od opasnih kemikalija daje Hrvatski zavod za toksikologiju.

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja te provjeri znanja o zaštiti od opasnih kemikalija donosi ministar.

Pravna, odnosno fizička osoba ne smije zaposliti na radno mjesto na kojem se radi s opasnim kemikalijama osobu bez uvjerenja o obavljenom zdravstvenom pregledu prije početka rada te ih je obvezna upućivati na periodičke zdravstvene preglede sukladno propisima o zaštiti na radu.

Osobe koje rade s opasnim kemikalijama obvezne su za vrijeme rada s opasnim kemikalijama nositi zaštitnu odjeću, obuću i ostalu zaštitnu opremu sukladno propisima o zaštiti na radu, a u skladu s djelatnošću koju obavljaju.

Članak 55.

Pravne osobe obvezne su o stavljanju opasne kemikalije u promet obavijestiti ministarstvo u roku od osam dana od dana prvog stavljanja opasne kemikalije u promet.

Uz obavijest iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba obvezna je priložiti deklaraciju i uputu za opasnu kemikaliju.

Ispravnost deklaracije i upute ovjerava Hrvatski zavod za toksikologiju.

Članak 56.

Uvoz opasne kemikalije mogu obavljati pravne osobe s odobrenjem za obavljanje te djelatnosti.

Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje se, odnosno uskraćuje rješenjem ministra, protiv kojeg nije dopuštena žalba već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor. Uz zahtjev za davanje odobrenja za uvoz opasne kemikalije uvoznik obvezno mora podnijeti presliku rješenja kojim mu je odobreno obavljanje proizvodnje, prometa ili korištenja opasnih kemikalija.

Članak 57.

Opasne kemikalije mogu uvoziti pravne osobe koje ispunjavaju uvjete za promet opasnih kemikalija na veliko, a opasne kemikalije za vlastite potrebe mogu uvoziti pravne osobe koje ispunjavaju uvjete za proizvodnju ili korištenje opasnih kemikalija (u daljnjem tekstu: uvoznik).

Uvoznik je obavezan prije carinjenja opasne kemikalije podnijeti graničnom sanitarnom inspektoru ministarstva zahtjev za provođenje sanitarnog nadzora nad opasnom kemikalijom iz članka 2. točke 9. podtočke f), g), i), l), m) i n) ovoga Zakona koja se uvozi.

Carinarnica ne može obaviti carinjenje opasne kemikalije ako nije proveden postupak iz stavka 2. ovoga članka.

Odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka primjenjuju se i na opasne kemikalije koje se uvoze u slobodne zone ili slobodna skladišta u Republici Hrvatskoj.

IX. NACIONALNI PROGRAM KEMIJSKE SIGURNOSTI

Članak 59.

Za učinkovito i usklađeno provođenje nacionalne politike na području kemijske sigurnosti Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra, donosi Nacionalni program kemijske sigurnosti.

X. HRVATSKI ZAVOD ZA TOKSIKOLOGIJU

Članak 60.

Hrvatski zavod za toksikologiju sukladno ovome Zakonu obavlja sljedeće poslove:

- a) daje prethodno mišljenje o proizvodima koji mogu, uz pravilno korištenje, biti štetni za zdravlje ljudi i okoliš,
- b) vodi evidenciju o prijavljenim novim tvarima i prijaviteljima,
- c) vodi evidenciju o zbirnim godišnjim podacima iz očevidnika pravnih i fizičkih osoba,
- d) vodi evidenciju o podacima iz Sigurnosno-tehničkog lista,
- e) vodi registar biocidnih pripravaka,
- f) vodi registar otrovanja,
- g) ovjerava ispravnost deklaracije i upute,
- h) organizira i provodi edukaciju o zaštiti od opasnih kemikalija te izdaje potvrde o stečenom znanju o zaštiti od opasnih kemikalija,
- i) obavlja informacijsko-dokumentacijsku djelatnost, informacijsko-konzultacijsku i druge djelatnosti tijekom akutnih otrovanja opasnim kemikalijama.

Članak 61.

Sredstva za obavljanje poslova Hrvatskog zavoda za toksikologiju iz članka 60. točke c), e), f), i) ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

Poslove iz članka 60. točke a), b), d), g) i h) ovoga Zakona Hrvatski zavod za toksikologiju obavlja o trošku pravnih, odnosno fizičkih osoba po čijoj se prijavi, odnosno zahtjevu ili za koje se propisani poslovi obavljaju.

Prihodi ostvareni obavljanjem poslova iz stavka 2. ovoga članka vlastiti su prihodi Hrvatskog zavoda za toksikologiju.

Članak 63.

U obavljanju sanitarnog nadzora sanitarni inspektor ima pravo i dužnost:

1. zabraniti proizvodnju, promet, korištenje opasnih kemikalija te po potrebi narediti da se one unište ako utvrdi da unatoč njihovom pravilnom korištenju u namijenjene svrhe i provedbi zaštitnih mjera od njihova djelovanja nastaju ili mogu nastati štetne posljedice za zdravlje ljudi i za okoliš,
2. narediti, kada je to moguće, da se otpadne opasne kemikalije iskoriste ponovnom uporabom ili obnovom na osnovi propisa iz područja zaštite okoliša i gospodarenja otpadom,
3. zabraniti proizvodnju, promet, odnosno korištenje opasnih kemikalija, ako nisu ispunjeni uvjeti za proizvodnju, promet ili korištenje,
4. zabraniti proizvodnju, promet ili korištenje opasnih kemikalija pravnoj i fizičkoj osobi ako nije osigurala zaštitnu odjeću, obuću i ostalu opremu u skladu s propisima o zaštiti na radu,
5. zabraniti rad pravnoj i fizičkoj osobi koje ne vode očevidnike u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
6. zabraniti rad pravnoj i fizičkoj osobi ako radnici ne obavljaju propisane zdravstvene preglede,
7. narediti uklanjanje nedostataka u svezi s proizvodnjom, prometom ili korištenjem opasnih kemikalija ako takvi nedostaci predstavljaju opasnost za život i zdravlje čovjeka ili za okoliš,
8. narediti ispitivanje opasne kemikalije radi davanja ocjene njezinih opasnih svojstava pri sumnji na promjenu svojstva opasne kemikalije,
9. zabraniti promet opasnih kemikalija koje nisu razvrstane prema opasnim svojstvima u jednu od skupina iz članka 2. točke 9. podtočke a) do o) ovoga Zakona,
10. zabraniti promet opasnih kemikalija čija ambalaža, pakiranje i obilježavanje nije u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona,
11. zabraniti promet opasne kemikalije ako prema mišljenju ovlaštene ustanove za davanje toksikoloških mišljenja dokumentacija opasne kemikalije nije u skladu s ovim Zakonom,
12. zabraniti rad ako obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog tijela iz članka 43. ovoga Zakona,
13. narediti poduzimanje drugih mjera za koje je ovlašten ovim Zakonom i drugim propisima. Mjere iz stavka 1. točke 2., 5. i 6. ovoga članka sanitarni inspektor ovlašten je narediti i osobama koje koriste sredstva za zaštitu bilja ili biocide koji sadrže opasne tvari.

Članak 64.

U obavljanju nadzora nad opasnim kemikalijama iz članka 2. točke 9. podtočke f), g), h), i), l), m) i n) ovoga Zakona koje se uvoze granični sanitarni inspektor ministarstva, ovlašten je:

1. zabraniti uvoz opasne kemikalije čiji promet nije dopušten na području Republike Hrvatske i narediti da se opasna kemikalija vrati pošiljatelju,
2. zabraniti prijelaz državne granice i provoz opasne kemikalije čija ambalaža, pakiranje ili obilježavanje nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona te narediti da se opasne kemikalije vrate pošiljatelju dok se ne otklone utvrđeni nedostaci,
3. zabraniti uvoz opasne kemikalije bez odobrenja ministra i narediti da se opasna kemikalija vrati pošiljatelju,
4. narediti provođenje i drugih propisanih mjera kad je ugroženo zdravlje ljudi i okoliša.

XII. KAZNENE ODREDBE

Članak 66.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. proizvodi ili stavi u promet novu tvar protivno odredbama članka 7. stavka 1. ovoga Zakona,
2. u slučaju bilo kakve promjene ili novih znanstvenih spoznaja o opasnosti od prijavljene nove tvari ne obavijesti ministarstvo (članak 7. stavak 3.),
3. od Hrvatskog zavoda za toksikologiju ne zatraži podatke o tome je li nova tvar koju namjerava prijaviti već prijavljena (članak 9. stavak 2.),
4. ne dostavi ministarstvu podatke Hrvatskog zavoda za toksikologiju o tome je li nova tvar koju namjerava prijaviti već prijavljena (članak 9. stavak 3.),
5. postupi protivno odredbi članka 10. stavka 3. ovoga Zakona,
6. ne čuva prijavu i dokaze o ispitivanju nove tvari najmanje deset godina od prestanka proizvodnje, odnosno stavljanja u promet nove tvari (članak 11.),
7. stavi u promet biocidni pripravak protivno odredbama ovoga Zakona (članak 14.),
8. stavi u promet ili koristi aktivne tvari u biocidnim pripravcima, a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i pravilnicima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 15. stavak 1.),
9. stavi u promet biocidni pripravak bez odobrenja za stavljanje u promet (članak 16. stavak 1.),
10. stavi u maloprodaju kao kemikaliju u općoj uporabi biocidni pripravak razvrstan kao vrlo otrovni, otrovni, kancerogeni, mutageni ili toksični za reprodukciju (članak 24.),
11. stavi u promet opasnu kemikaliju, a ne razvrsta je, zapakira ili označi u skladu s ovim Zakonom ili pravilnicima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 25.),
12. postupi protivno odredbi članka 26. stavka 7. ovoga Zakona,
13. stavi u promet opasnu kemikaliju protivno članku 27. ovoga Zakona,
14. ne osigura Sigurnosno-tehnički list ili ga ne dostavi Hrvatskom zavodu za toksikologiju, ne stavi Sigurnosno-tehnički list na raspolaganje, ne dopuni Sigurnosno-tehnički list ili o promjenama Sigurnosno-tehničkog lista ne izvijesti Hrvatski zavod za toksikologiju i korisnike (članak 29.),
15. ne dostavi ministarstvu podatke za novu tvar protivno članku 30. ovoga Zakona,
16. proizvodi opasnu kemikaliju u Republici Hrvatskoj ili je uvozi u Republiku Hrvatsku, a za svaku opasnu kemikaliju ne dostavi podatke iz Sigurnosno-tehničkog lista Hrvatskom zavodu za toksikologiju do prve prodaje opasne kemikalije trećemu, ili kod prvog uvoza opasne kemikalije u Republiku Hrvatsku (članak 31.),
17. Hrvatskom zavodu za toksikologiju ne dostavi u propisanom roku podatke o akutnim otrovanjima i drugim učincima opasnih kemikalija na zdravlje ljudi (članak 36. stavak 2.),
18. dokumentaciju, dokaze o ispitivanjima i druge propisane podatke ne pohrani i ne čuva najmanje deset godina od prestanka proizvodnje ili stavljanja u promet opasne kemikalije (članak 37.),
19. opremu za proizvodnju, promet i korištenje opasnih kemikalija koristi u druge svrhe, bez provedenog postupka dekontaminacije (članak 44. stavak 1.),
20. opasne kemikalije ne drži u posebnim prostorijama, silosima, spremnicima, cjevovodima ili drugim odgovarajućim posudama ili postrojenjima (članak 45. stavak 1.),
21. drži opasne kemikalije protivno članku 46. ovoga Zakona,
22. zaposli na radno mjesto na kojem se radi s opasnim kemikalijama osobu bez uvjerenja o obavljenom zdravstvenom pregledu prije početka rada ili osobu koja radi s opasnim

kemikalijama ne uputi na periodički zdravstveni pregled sukladno propisima o zaštiti na radu (članak 47. stavak 5.),

23. ne osigura sredstva za pružanje prve pomoći u slučaju stradanja od opasne kemikalije ili ne izradi upute o postupcima i sredstvima za sprečavanje ozljeđivanja, o načinu pružanja prve pomoći u slučaju izlaganja opasnoj kemikaliji te o postupcima dekontaminacije od opasnih kemikalija koje se proizvode, stavljaju u promet ili koriste ili vidljivo ne istakne uputu u prostoriji u kojoj se obavlja proizvodnja, promet ili korištenje opasnih kemikalija (članak 48. stavak 1., 2. i 3.),

24. skladišti opasne kemikalije protivno članku 49. stavku 1., 2. i 3. ovoga Zakona,

25. odlaže otpad opasnih kemikalija te otpadnu ambalažu u kojoj se nalazila opasna kemikalija na način kojim se ugrožava okoliš (članak 49. stavak 4.),

26. ne upozori korisnika na opasnost zbog nepostupanja prema sadržaju upute za korištenje opasne kemikalije (članak 50.),

27. oglašava opasne kemikalije protivno članku 51. ovoga Zakona,

28. prodaje opasne kemikalije na malo osobama mlađim od 18 godina (članak 52.),

29. u promet na malo stavi opasne kemikalije čiji je promet na malo zabranjen ili ograničen (članak 53. stavak 1.),

30. ne vodi propisane očevidnike ili ne dostavi zbirne godišnje podatke iz očevidnika Hrvatskom zavodu za toksikologiju (članak 54. stavak 1. i 2.),

31. u propisanom roku ne obavijesti ministarstvo o stavljanju opasne kemikalije u promet ili uz obavijest ne priloži deklaraciju i uputu za opasnu kemikaliju (članak 55. stavak 1. i 2.),

32. obavlja uvoz opasne kemikalije protivno članku 56. ovoga Zakona,

33. ne podnese zahtjev za provođenje sanitarnog nadzora (članak 57. stavak 2.).

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točke 1. – 31. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba.

Za pokušaj prekršaja iz stavka 1. točke 1., 5., 7.-13., 16., 19., 25., 27.-29. i 32. ovoga članka počinitelj će se kazniti.